

ZONNEGLOREN

Henk Gerth

Een afscheid van een uniek gebouwencomplex dat geen gemeentelijk of rijksmonument is geworden door de vele verbouwingen die de diverse gebouwen hebben ondergaan.

Hoe het begon:

In 1921 wordt Zonnegloren opgericht door de Christelijke Vereniging tot instandhouding van Sanatoria voor lijders aan tuberculose. Hiervoor wordt de buitenplaats Tjemara (wat "den" betekent) aangekocht voor de somma van f.70.902.=. Deze buitenplaats lag in een schitterend gebied bij Soestduinen, 18 ha groot.

De villa Tjemara werd in 1909 gebouwd als dokterswoning en ziekeninrichting voor de arts H.Koppeschaar uit den Haag. De ontwerpers waren de architecten L.A.van Essen en H.H.van Zeggeren uit Harderwijk.

De bakstenen villa werd op een verhoging in het terrein gesitueerd. Het had een rechthoekige plattegrond, bestaande uit een bouwlaag en zolderverdieping onder een samengesteld dak. Een schilddak met overstek, steekkap en platten op ongelijke voet- en nokhoogten, gedekt met rode Hollandse pannen. Aan de rechtergevel een aanbouw onder een lessenaarsdak.

Een sterk symmetrische voorgevel met een door houten zuilen op hardstenenvoet gemaskeerde inwendige portiek, dubbel houten paneel deur met boven- en zijlichten en siersmeedwerk. Links van de ingangspartij een grote dakkapel, die door de dakvoet breekt en een Serliaanse bekroning heeft. Dit motief kwam terug in het tweelicht draaivenster op de verdieping van het volume met topgevel. De villa is begin november 1999 gesloopt.

Het hoofdgebouw dat in januari 2000 gesloopt gaat worden bestaat uit baksteen, in verschillende rechthoekige volumes samengesteld. Het is in

de loop der jaren vele malen gewijzigd en uitgebreid zodat de oorspronkelijke opzet er al bijna niet meer was.

De architect was H.F.Mertens uit Bilthoven. Met de bouw werd in 1925 gestart en op 13 juli 1927 door de voorzitter van het bestuur Jhr.Mr Rutgers van Rozenburg, in aanwezigheid van o.a. Koningin Moeder Emma en prof.dr.Slotemaker de Bruijne, officieel geopend.

Deze laatste sprak tijdens de opening de mooie woorden: "De zon moet gaan gloren over het leven van veel tuberculose patienten". Vele patienten hebben er genezing gevonden en zo langzamerhand werd het aantal t.b.c.-patienten minder. Het ministerie van volksgezondheid gaf in 1963 toestemming om het sanatorium om te bouwen tot ziekenhuis. En wat voor een ziekenhuis, diegenen die daar voor wat voor oorzaak terecht zijn gekomen en beter zijn geworden, zullen dit Zonnegloren nooit meer vergeten.

De wasserij, het zusterhuis, het jachthuisje en vele andere bijgebouwen zijn al gesloopt. Wanneer A.S.B.O. het laatste puin heeft weggereden en de aanplant heeft opgeruimd, dan gloort de zon weer voor de reeën en de konijnen.

Bron: Monumenten Inventarisatie Project.
Historische Krant Zonnegloren

